

A Miskolci Akadémiai Bizottság (MAB) elnökének tudományos illemkódexe

(3. javított kiadás, 2023. január 25.)

A tudományos illemkódex előzményei, hatálya és érvényessége

Ez a tudományos illemkódex kiterjed minden, a MAB-hoz kötődő tudományos rendezvényre és minden, a MAB által kiadott kiadványra. Ez az illemkódex a 2023. január 25-én módosított változat, amivel felülírom az eredeti, 2023. január 1-i verziót. Teszem ezt a MAB és az MTA tagjainak hozzám érkezett javaslatai alapján, melyeket ezúton is köszönök.

Ez a tudományos illemkódex ugyan a MAB alapításától kezdve létezik íratlan viselkedési szabályok formájában, de az íratlan szabályok csak addig működnek, amíg mindenki betartja azokat. Ez a tudományos illemkódex azért kerül rögzítésre, mert sajnos az utóbbi feltétel egyre kevésbé teljesül.

A tudományos illemkódex megalkotásánál törekedtem a MAB elnökségi tagjai közötti konszenzusra. Ez azonban az elnökségi tagok jelentős értékrendi különbözősége miatt nem volt lehetséges, emiatt nem is lehetett ezt az anyagot felsőbb fórum elé terjeszteni. Ezért ez nem a MAB elnöksége által, hanem a MAB jelenlegi elnöke által összeállított tudományos illemkódex. Az értékrendi különbségek ellenére köszönöm minden elnökségi tag véleményét!

Felmerülhet a költői kérdés, hogy kötelező-e betartani ezt a tudományos illemkódexet? A válasz egyszerű: mint minden illemkódexet, ezt is illik betartani, de ennek kikényszerítésére nincsenek eszközeim. Hasonlóan ahhoz, ahogyan a társadalmi érintkezés egyéb területein érvényes illemszabályokat is megsértik egyesek, várhatóan lesz, aki ezt is megsérti majd. Ennek ellenére ezt a tudományos illemkódexet érdemesnek tartottam leírni, hogy rögzítsem azokat a viselkedési alapszabályokat, amelyeket a MAB tudományos rendezvényein és a MAB kiadványok lapjain minden szervezőnek, szerkesztőnek, előadónak, résztvevőnek és szerzőnek illik betartania. Aki ezeket a jövőben megsérti, már nem gondolhatja, és nem is állíthatja magáról azt, hogy nem tudott ezek létezéséről.

Alapvető tudományos illemszabályok

A MAB hazánk három észak-keleti megyéjének (Borsod-Abaúj-Zemplén, Heves és Nógrád) területi akadémiai bizottsága, ezért a MAB tudományos rendezvényein főleg tudományos előadásokat illik tartani és azokat illik tudományos alapossággal megvitatni; ezen túl illik tudománypolitikai döntéseket hozni, és a tudomány berkein belül maradva ünnepelni évente a Magyar Tudomány Ünnepét. A MAB ezen túl független, tudományosan megalapozott véleményével tanácsadóként segíti a regionális döntéshozókat. A MAB fellép az áltudományok

ellen, és minden tudományterülettel foglalkozik, ideértve a társadalomtudományokat és a vallástudományt is, kivéve a teológiát.

A társadalomtudományok és vallások / törvények / állami intézkedések kapcsolatát a MAB tudományos rendezvényein tudományos alapossággal illik vizsgálni és tárgyalni, de nem illik a) áltudományos nézeteket hirdetni, b) saját vallási vagy politikai hovatartozást kihangsúlyozni¹, c) bármely vallást vagy ma is aktív politikai pártot vagy politikai irányzatot akár pozitív, akár negatív módon minősíteni és d) a tudományt bármely áltudományos irányzattal, vallásos hittal vagy politikai párttal / irányzattal összemosni.

¹ Természetesen mindenkinek lehet saját vallási és politikai hovatartozása, de mivel mindez magánügy, ezekkel a MAB tudományos rendezvényein és a MAB kiadványokban senki ne kérkedjen.

Tudományos illemszabály-részletek 1.

A MAB tudományos rendezvényein és a MAB kiadványaiban nem illik áltudományos nézeteket terjeszteni. Azért nem, mert az áltudományoknak semmi közük a tudományhoz. A MAB székház szellemiségének tisztán tartása érdekében azt még anyagi térítés fejében sem adjuk bérbe olyan rendezvények megtartása céljából, melyeken várhatóan áltudományos nézetek hangoznának el. Az áltudományos nézetek terjesztésére szabadon rendelkezésre állnak az egyéb fizikai és virtuális terek, a MAB székházát, tudományos rendezvényeit és kiadványait leszámítva.

Tudományos illemszabály-részletek 2.

A MAB tudományos rendezvényein nem illik vallásos hitet megvallani vagy arról másokat győzködni, és nem illik a vallásos hitet összemosni a tudománnyal. Ilyen írásokat a MAB kiadványaiban sem illik megjelentetni. Azért nem, mert a vallásos hitnek nincs semmi köze a tudományhoz. Az az állítás sem bizonyítható tudományosan (és ezért azt a MAB tudományos rendezvényein és kiadványaiban nem illik hangoztatni), hogy a tudomány jelenlegi fehér foltjai tudományos alapossággal kitölthetők lennének a sokfajta és egymásnak ellentmondó vallás bármelyikének hittételeivel. Ezzel szemben vallástudománnyal kapcsolatos előadásokat illik tartani a MAB tudományos rendezvényein, és azzal kapcsolatos írásokat is illik megjelentetni a MAB kiadványaiban; a vallástudomány ugyanis olyan társadalomtudomány, amely nem foglalkozik a vallásos hit előfeltevéseivel és a teológia megfontolásaival. A MAB székház szellemiségének tisztán tartása érdekében azt még anyagi térítés fejében sem adjuk bérbe vallási vagy egyházi rendezvények megtartása céljából. A vallásos hit megvallására és mások vallásos meggyőzésére szabadon rendelkezésre állnak főleg

az egyházak ingatlanjai és rendezvényei, de ezen túl is minden egyéb fizikai és virtuális tér, a MAB székházát, tudományos rendezvényeit és kiadványait leszámítva.

Tudományos illemszabály-részletek 3.

A MAB tudományos rendezvényein nem illik pártpolitikai meggyőződést megvallani, pártpolitikáról beszélni vagy pártpolitikát terjesztetni, és nem illik a politikai pártállást összemosni a tudománnyal. Ilyen írásokat a MAB kiadványaiban sem illik megjelentetni. Azért nem, mert mindennek nincs semmi köze a tudományhoz. A társadalomtudományok ugyan vizsgálják olyan társadalmi jelenségeket, melyeket befolyásol a mindenkori pártpolitika, de ezt úgy teszik, hogy aktuálpolitikai kérdésekben nem foglalnak állást. A MAB székház szellemiségének tisztán tartása érdekében azt még anyagi térítés fejében sem adjuk bérbe pártpolitikai rendezvények megtartására. A pártpolitikai meggyőződés megvallására és a pártpolitizálásra szabadon rendelkezésre állnak főleg a politikai pártok ingatlanjai és rendezvényei, de minden egyéb fizikai és virtuális tér is, a MAB székházát, tudományos rendezvényeit és kiadványait leszámítva.

Praktikus javaslatok

Fenti okokból minden, a MAB székházban tartandó, vagy a MAB által szervezésre kerülő rendezvényt előminősíteni kell „tudományos rendezvény” vagy „nem tudományos rendezvény” címen, és ezt fel kell tüntetni a meghívón. A fenti illemszabályok csak a MAB tudományos rendezvényeire és kiadványaira vonatkoznak.

A fenti illemszabályok betartásának biztosítása elsősorban a MAB tudományos rendezvények szervezőinek, illetve a MAB kiadványok szerkesztőinek a feladata, két módon: 1) egyrészt a tartalom kialakítása során törekedniük kell arra, hogy ne adjanak meg az itt leírtaknak ellentmondó témákat, másrészt az előadók / szerzők kiválasztásánál ne kérjenek fel olyan személyt előadónak és szerzőnek, akitől várható, hogy a fenti illemszabályokat megsérti (például azért, mert már előzetesen is megsértette azokat), 2) másrészt előzetesen fel kell hívniuk a felkért előadók / szerzők figyelmét arra, hogy a fenti illemszabályokat megismerjék, és hogy azokat illik betartani.

Miskolc, 2023. január 25.

Kaptay György, a MAB elnöke